

POSTANOWIENIE

Dnia 21 lutego 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Romualda Spyt

SSN Andrzej Wróbel

w sprawie z wniosku R. S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.
o ustalenie odpowiedzialności za zobowiązania z tytułu należności składkowych,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 21 lutego 2019 r.,
zażalenia [...] M. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji w C.
na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 26 czerwca 2018 r., sygn. akt III AUa [...],

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 26 czerwca 2018 r., III AUa [...], Sąd Apelacyjny w [...], odrzucił apelację [...] M. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji w C. od wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 5 września 2017 r. w sprawie z wniosku R. S. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S., o ustalenie odpowiedzialności za zobowiązania z tytułu należności składkowych.

W uzasadnieniu postanowienia wskazano, że wnioskodawca złożył odwołanie od decyzji organu rentowego z dnia 13 stycznia 2014 r., w której stwierdzono, że jako były członek zarządu [...] M. Spółki z o.o. odpowiada on całym swoim majątkiem solidarnie z tą spółką za jej zobowiązania z tytułu składek

na ubezpieczenia społeczne za okresy od lutego 2010 r. do marca 2011 r., ubezpieczenie zdrowotne za okresy od stycznia 2010 r. do marca 2011 r., oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych również za okresy od stycznia 2010 do marca 2011 r.

Postanowieniem z dnia 8 grudnia 2014 r. Sąd pierwszej instancji wezwał do udziału w sprawie w charakterze strony wymienioną wyżej spółkę, a wyrokiem z dnia 5 września 2017 r. oddalił odwołanie.

Apelację od tego wyroku wniosła tylko spółka, wnioskodawca i organ rentowy nie ustosunkowali się do apelacji.

Sąd drugiej instancji uznał, że apelacja spółki podlega odrzuceniu jako niedopuszczalna (art. 370 k.p.c.). Sąd wskazał, powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego, że zainteresowanym w rozumieniu art. 477¹¹ § 2 k.p.c. jest podmiot, którego praw i obowiązków bezpośrednio dotyczyć może wynik toczącej się sprawy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2017 r., I UK 93/16 OSNP 2018 nr 5, poz. 64), stwierdzając - w ślad za ustalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, że w sprawie wszczętej odwołaniem od decyzji organu rentowego przenoszącej na członka zarządu spółki odpowiedzialność za zobowiązania składkowe tej spółki nie posiada ona (spółka) statusu zainteresowanego, gdyż jej prawa i obowiązki nie zależą bezpośrednio od rozstrzygnięcia sprawy, której przedmiotem jest rozszerzenie odpowiedzialności za zaległości składkowe spółki na członka (członków) jej zarządu (wyroki z dnia 26 marca 2013 r., II UK 200/12, LEX nr 1324288 i z dnia 28 sierpnia 2014 r., II UK 539/13, LEX nr 1511199). Mimo że istota solidarnej odpowiedzialności polega na tym, że wierzyciel może żądać całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich lub od każdego z osobna, a zaspokojenie wierzyciela przez któregośkolwiek z dłużników zwalnia pozostałych (solidarność dłużników - art. 366 § 1 k.c.), to jednak, aż do zupełnego zaspokojenia wierzyciela wszyscy dłużnicy solidarni pozostają zobowiązani (art. 366 § 1 k.c.). Tym samym wydanie decyzji przenoszącej odpowiedzialność za zaległości składkowe na członka zarządu spółki samo w sobie nie powoduje, że spółka (płatnik) przestaje być zobowiązana do uregulowania zaległości składkowych. W konsekwencji płatnik nie ma przymiotu zainteresowanego w sprawie rozpatrywanego rodzaju, a więc jego wezwanie do

udziału w sprawie jest bezprzedmiotowe i nie rodzi skutku w postaci nadania mu statusu strony postępowania.

W zażaleniu na powyższe postanowienie, pełnomocnik spółki zarzucił naruszenie „art. 477¹¹ § 2 k.p.c. w związku z brakiem zastosowania art. 518 k.c. względnie art. 376 k.c. poprzez nieprawidłowe uznanie, że apelujący nie jest zainteresowanym w rozumieniu art. 477¹¹ § 2 k.p.c. wskutek uznania, że wydanie decyzji przenoszącej odpowiedzialność za zaległości składkowe na członka zarządu nie powoduje, że apelujący (spółka) przestaje być zobowiązanym do uregulowania zaległości składkowych, w sytuacji gdy wydanie takiej decyzji w rzeczywistości ma wpływ na prawa i obowiązki spółki, albowiem spłata przez członka zarządu zaległości składkowych obciążających spółkę powoduje, że członek zarządu będzie miał roszczenie zwrotne przeciwko spółce na zasadzie art. 518 k.c. względnie art. 376 k.c.”.

Pełnomocnik wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania zażaleniowego, w tym kosztach zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jako nieuzasadnione podlega oddaleniu.

Podniesione w nim zarzuty naruszenia prawa procesowego sprowadzają się do zakwestionowania przyjętej przez Sąd Apelacyjny kwalifikacji charakteru, w jakim występuje w postępowaniu sądowym spółka wnosząca apelację w sprawie o ustalenie odpowiedzialności za zobowiązania z tytułu należności składkowych członka zarządu tej spółki.

Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę, podziela pogląd wyrażony w tezie wyroku Sadu Najwyższego z dnia 9 marca 2017 r., I UK 93/16, przywołanego zresztą przez Sąd Apelacyjny w zaskarżonym postanowieniu, że spółka nie jest zainteresowanym w sprawie z odwołania od decyzji organu rentowego przenoszącej na jej członka zarządu odpowiedzialność za zobowiązania składkowe tej spółki (art. 477¹¹ § 2 k.p.c.). Jak wskazano w uzasadnieniu tego

wyroku, w sprawie wszczętej odwołaniem od decyzji organu rentowego przenoszącej na członka zarządu spółki odpowiedzialność za zobowiązania składkowe tej spółki nie posiada ona (spółka) statusu zainteresowanego, gdyż jej prawa i obowiązki nie zależą bezpośrednio od rozstrzygnięcia sprawy, której przedmiotem jest rozszerzenie odpowiedzialności za zaległości składkowe spółki na członka (członków) jej zarządu (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2013 r., II UK 200/12, i z dnia 28 sierpnia 2014 r., II UK 539/13). Odpowiedzialność osoby trzeciej za zobowiązania z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, powstaje na mocy decyzji ustalającej te zobowiązania (wyrok Sądu Najwyższego z 23 października 2006 r., I UK 126/06, OSNP 2007 nr 21-22, poz. 331). Natomiast odpowiedzialność płatnika składek za te zaległości powstaje z mocy prawa i istnieje niezależnie od odpowiedzialności (zobowiązania) osoby trzeciej stwierdzonej konstytutywną decyzją organu rentowego (jej zobowiązania do pokrycia długu płatnika). Stwierdzenie odpowiedzialności członka zarządu spółki za zaległości składkowe z mocy prawa powoduje powstanie jego solidarnej odpowiedzialności ze spółką (zob. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2009 r., I UZP 3/09, OSNP 2011 nr 1-2, poz. 13 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 czerwca 2016 r., I UK 214/15, LEX nr 2112304).

Wszystko to należy ocenić Sąd Apelacyjny, stąd zarzuty zażalenia nie są trafne.

Z powyższych względów orzeczono jak w postanowieniu na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.